

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/130/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7624200416
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Matyiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2025:7624200416.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Matyiovej a sudkýň JUDr. Anny Slovinskej a JUDr. Olgy Mic'ietovej v spore žalobcu A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. D. E., F. X. XXXX XXXX/XX, zast. Advokátska kancelária JUDr. Milan Szöllőssy, advokát, so sídlom Košice, Mlynská 28, IČO: 35 570 661, proti žalovanej Kooperativa poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, so sídlom Bratislava, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, o náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia, o odvolaní žalobcu proti rozsudku 1C/6/2024-107 z 19.3.2025 Okresného súdu Spišská Nová Ves

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok v napadnutom výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a súvisiacom výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia v r a c i a vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 946,80 € v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a žalovanej priznal náhradu trov konania v pomere 83,20 %.

2. Rozhodol takto o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal zaplata sumy vo výške 4.342 € titulom náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia a sumy vo výške 6.905 € titulom náhrady zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia.

3. Skutkovo žalobu odôvodnil tým, že pri dopravnej nehode dňa 5.4.2022 E. C. utrpel ťažké ublíženie na zdraví, keď vodič motorového vozidla zn. Citroen Jumper, ev.č. C. G. B. pri cúvaní od zadného traktu dvora na F. H. E. I. C. smerom na miestnu komunikáciu, narazil zozadu doňho zadnou časťou vozidla, v dôsledku čoho utrpel zlomeninu krčka stehrovej kosti vľavo, zlomeninu 2.-8. rebra vpravo a 6. rebra vľavo, zlomeninu pravej kľúčnej kosti a odreniny tváre a rúk s následkom obmedzenia hybnosti pravého ramena, obmedzenia rotačných pohybov pravého ramena, obmedzenia hybnosti ľavého bedra stredného stupňa a plošných jaziev na stehne. Prevádzkovateľ motorového vozidla mal v čase škodovej udalosti uzavreté poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle zák. č. 381/2001 Z.z. v platnom znení v Kooperative poisťovní, a.s., Vienna Insurance Group, číslo poistnej zmluvy 6606458961/1.

4. Z vykonaného dokazovania mal súd za nesporné, že po dopravnej nehode zavinenej vodičom B., uznaným vinným z prečinu ublíženia na zdraví rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 2T/74/2022 z 23.8.2022, bolo sťaženie spoločenského uplatnenia žalobcu lekárske posudkom J. K. L. M. N. zo 7.6.2023, ohodnotené na 529,50 bodov. Nárok z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla žalobca vyčíslil na 13.810 € (pri hodnote 1 bodu 26,08 €) a u žalovanej uplatnil dňa 19.6.2023. Žalovaná lekárske posudok na sťaženie spoločenského uplatnenia predložila na posúdenie spoločnosti forensic.sk - znaleckej organizácií v odbore Zdravotníctvo a farmácia, ktorá oznámila, že základné bodové hodnotenie sťaženia

spoločenského uplatnenia v počte bodov 363 považuje za hodnotenie objektívne, nepotvrdila navýšenie položiek v zmysle § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z. Žalovaná preto plnila oznámením z 11.1.2024 žalobcovi sumu 9.468 €, ktorá zodpovedá sume za 363 bodov. Rozdiel 4.342 € si žalobca uplatnil v tomto konaní. Žalobca sa domáhal tiež zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o 50 %, čo pri základnom bodovom hodnotení celkovo 529,50 bodov, t. j. 13.810 €, predstavuje sumu 6.905 €. Požadované zvýšenie odôvodnil tým, že úraz pri dopravnej nehode znamenal pre jeho život zásadnú zmenu a zásah do života, ktorý natrvalo, nezvratne a zásadným spôsobom poznačili jeho prežívanie a uplatnenie v rôznych oblastiach. Následkom úrazu je natrvalo vylúčený z doterajšieho aj budúceho plnohodnotného osobného a spoločenského života. Pred úrazom bol aktívny, venoval sa prácam na chate, na záhrade a často vykonával pomocné práce v lese. K jeho koníčkam patrila turistika a jazdenie na bicykli. Po dopravnej nehode sa nedokáže o seba plnohodnotne postarať. Nedokáže sa sám obliecť a umyť, pohybuje sa dvoma francúzskymi barlami a používa podpätenku. Je obmedzený v osobných záľubách, rodinnom živote a spoločenskom živote, čo je výrazný stresový faktor ovplyvňujúci negatívne jeho psychiku. Tieto skutočnosti potvrdila svedkyňa K. O., priateľka žalobcu. Žalobca namietal tiež, že žalovaná plnila len za 363 bodov na základe odborného vyjadrenia znaleckej organizácie, ktoré nie je lekárske ani znalecké posudkom. Žalovaná namietala, že na základe predložených dôkazov nebolo preukázané obmedzenie žalobcu v osobnom, rodinnom, spoločenskom, športovom a pracovnom živote v takom rozsahu, aby išlo o výnimočný prípad hodný mimoriadneho zreteľa, ktorý by odôvodňoval zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia a už vôbec nie v hornej hranici zákonom prípustnej miery. Podľa oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves zo 17.10.2023, žalobca je naďalej posudzovaný ako osoba s ťažkým zdravotným postihnutím a bol mu poskytnutý príspevok na kompenzáciu výdavkov so zabezpečením prevádzky motorového vozidla.

5. Podľa odborného vyjadrenia spoločnosti Inštitút forenzných medicínskych expertíz s.r.o. z 27.12.2024, ktorým táto spoločnosť prostredníctvom podpísaného K. D. K., N., hlavného konzultanta znaleckého ústavu a prostredníctvom znalca K. E. L., N. odpovedala na otázku položenú žalovanou, že v akých prípadoch je dôvodné pristúpiť k navýšeniu bodového hodnotenia na dvojnásobok, uviedla, že toto je možné zo strany posudzujúceho lekára vykonať jedine aplikáciou dikcie § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z., ktorá umožňuje posudzujúcemu lekárovi zvýšiť základné bodové hodnotenie SSU až o 100 %, t. j. na dvojnásobok vzhľadom na vek, v ktorom konkrétna osoba utrpela poškodenie na zdraví. Z uvedeného vyplýva, že najvýznamnejším, resp. zákonom stanoveným parametrom pre navýšenie bodového hodnotenia je vek ako absolútna číselná hodnota. Znalecká organizácia preto v praxi vyhodnocuje percentuálnu mieru zvýšenia základného bodového hodnotenia individuálne od prípadu k prípadu, pričom vychádza z priemernej dĺžky života obyvateľa SR, ktorá je pre ženské pohlavie približne 81 rokov a pre mužské približne 74 rokov (zdroj: Štatistický úrad SR, Zdravé roky života a Stredná dĺžka života statdat.statistics.sk). V prípade A. B. s ohľadom na jeho vek v čase poškodenia zdravia, t. j. 78 rokov, znalecká organizácia nepovažovala za dôvodné zvýšenie základného bodového hodnotenia SSU podľa § 10 ods. 4 z. č. 437/2004 Z. z.. Na otázku, pre ktoré dôvody na strane poškodeného sa najbežnejšie zvyšuje bodové hodnotenie, uviedla, že pokiaľ ide o zvýšenie bodového hodnotenia SSU podľa § 10 ods. 4 z. č. 437/2004 Z. z. je najvýznamnejším dôvodom pre aplikáciu tohto navýšenia vek poškodeného v čase vzniku poškodenia zdravia. Na ďalšiu otázku, ako vplyva vek poškodeného na odôvodnenosť zvýšenia bodového hodnotenia uviedla, že vek poškodeného je najvýznamnejším určujúcim faktorom pri aplikácii navýšenia základného bodového hodnotenia SSU podľa § 10 ods. 4 z. č. 437/2004 Z. z. V prípade žalobcu nemôže potvrdiť odôvodnenosť medicínskej aplikácie § 10 ods. 4 z. č. 437/2004 Z. z., uňho došlo k poškodeniu zdravia v relatívne vysokom veku (78 r.) a za daných okolností by znalecká organizácia neuplatnila zvýšenie základného bodového hodnotenia SSU. Na otázku, či možno uvažovať s nižším navýšením bodov ako na dvojnásobok alebo navýšenie nebolo dôvodné vôbec reagovala, že zvýšenie základnej sadzby bodového hodnotenia SSU podľa § 10 ods. 4 z. č. 437/2004 Z. z. závisí od konkrétneho posudzovateľa. Opakovane konštatovala, že v prípade žalobcu neuplatnila toto navýšenie. Na otázku, či má vplyv na navýšenie bodového hodnotenia, že poškodený bol v čase škodovej pracujúci dôchodca uviedla, že táto okolnosť nemá na aplikáciu ust. § 10 ods. 4 z. č. 437/2004 Z. z. nijaký vplyv.

6. Na zistený skutkový stav súd aplikoval ust. § 420 ods. 1, § 427 ods. 1, § 444 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 1, § 2 ods. 2, § 4 ods. 1, 2, § 5 ods. 1, 2, 5, § 7 ods. 6, § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z.z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne

a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov, § 206, § 207 ods. 1, 2, 3 CSP a dospel k záveru, že žaloba je čiastočne opodstatnená.

7. Uviedol, že vo veci žiadnou zo strán nebol predložený súkromný znalecký posudok a nebol ani podaný návrh žiadnou zo strán na nariadenie znaleckého dokazovania. V konaní však žalovaná predložila odborné vyjadrenie znaleckej organizácie, ktoré súd vyhodnotil ako súkromný znalecký posudok aj vzhľadom na to, že bol doplnený podaním podpísaným K. D. K., N., hlavným konzultantom znaleckého ústavu, na ktorom sa podieľal K. E. L., N.. V tejto súvislosti súd konštatoval, že žiaden dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu (čl. 15 ods. 2 CSP) a súd ich hodnotí podľa svojej úvahy (§ 191 CSP). Na základe tohto súd uzavrel, že žalobcom predložený lekársky posudok o sťažení spoločenského uplatnenia vypracovaný K. L. M., je opodstatnený len čo do základu bodového ohodnotenia, a nie ohľadom zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia v zmysle § 10 ods. 4 z. č. 437/2004 Z.z.

8. Pokiaľ ide o žalobcom požadované zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. súd konštatoval, že v prejednávanej veci žalobca utrpel početné zranenia v 76. roku svojho života, pred úrazom viedol bežný život dôchodcu, nedosahoval mimoriadne výkony či už v osobnej, pracovnej, kultúrnej alebo športovej oblasti. Rekreačne športoval, brigádnicke sa zamestnal, chodil na chatu, kde pomáhal s údržbou a pri záhradkárčení, voľný čas trávil na wellness pobytoch a zúčastňoval sa akcií dôchodcov. Mal teda iba bežné záľuby a vykonával zvyčajné práce v domácnosti. Po úraze spôsobenom pri dopravnej nehode zavinenej treťou osobou nedokáže vykonávať základné hygienické potreby bez cudzej pomoci, nedokáže sa sám obliecť a obuť - to všetko ale vo vzťahu k dolným končatinám, nedokáže dlho stáť, je nervóznejší. Tieto skutočnosti podľa súdu vedú k tomu, že v prípade žalobcu sú dané okolnosti hodné osobitného zreteľa v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z., ale len v pomere 10 % vo vzťahu k základnému bodovému ohodnoteniu sťaženia spoločenského uplatnenia, čo v číselnom vyjadrení činí 946,80 €. V tejto časti súd žalobe vyhovel a v prevyšujúcej časti ju zamietol a to aj pokiaľ ide o uplatnené úroky z omeškania a to s odkazom na uznesenie NS SR sp. zn. 6Cdo/16/2010.

9. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 2 CSP a žalovanému priznal náhradu trov konania v pomere 83,20 %.

10. Rozsudok okrem vyhovujúceho výroku napadol včas podaným odvolaním žalobca z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/ CSP, t. j. súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nesúhlasil so skutkovým a právnym posúdením svojho nároku súdom prvej inštancie, považuje ho za svojvoľné a rozporné s hmotnoprávnymi ale aj s procesnoprávnymi zákonnými ustanoveniami vzťahujúcimi sa na vec. Výšku nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia preukázal lekárske posudkom, ktorý je podľa § 4 ods. 2, § 5 ods. 1 a § 7 ZoBaSSU riadnym zákonným dokladom, ktorým sa preukazuje a určuje výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia a má právne účinky preukázania a určenia výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, čo žalovaná nespochybnila. Riadny a kompletný lekárske posudok so všetkými zákonnými formálnymi a obsahovými náležitosťami, vystavený posudzujúcim lekárom, je možné spochybniť len vydaním a predložením znaleckého posudku, čo žalovaná neurobila. Do konania predložila len odborné vyjadrenie, ktoré nezodpovedá zákonom určenému povinnému obsahu znaleckého posudku, ktorý je presne určený z. č. 382/2004 Z.z. o znalcoch. Predložené odborné vyjadrenie neobsahuje ani špecifikáciu podkladov, z ktorých sa pri jeho vydaní vychádzalo, čo samotné odborné vyjadrenie a jeho závery diskvalifikuje a robí nepreskúmateľným. Záver súdu prvej inštancie, že predložené odborné vyjadrenie považuje za súkromný znalecký posudok je nesprávny, zjavne svojvoľný a prekvapivý, keď súd prvej inštancie pri predbežnom právnom posúdení veci neoboznámil strany s tým, že odborné vyjadrenie bude považovať za súkromný znalecký posudok. Žalobca preto nemohol primeraným spôsobom procesne reagovať a vzhľadom na tento názor súdu navrhnúť znalecké dokazovanie v konaní. Mal za to, že rozhodnutie súdu je nesprávne aj z hľadiska samotného posúdenia aplikácie ust. § 10 ods. 4 ZoBaSSU na vec. Rozdielnosť posúdenia výšky bodového hodnotenia v lekárske posudku a v odbornom vyjadrení spočívala práve a výlučne len v aplikácii ust. § 10 ods. 4 ZoBaSSU, keď posudzujúci

lekár v lekárskom posudku považoval za dôvodnú aplikáciu tohto ustanovenia a zvýšenie bodového hodnotenia o 166,5 bodov a znalecká organizácia v odbornom vyjadrení takéto zvýšenie a aplikáciu § 10 ods. 4 nepovažovala za dôvodnú. Vyšla pritom len z mechanického porovnania veku žalobcu a priemernej dĺžky života pre mužské pohlavie obyvateľov SR, čo je zjavne nesprávne a v rozpore so znením tohto ustanovenia. Hodnotiacim kritériom pre možnú aplikáciu zvýšenia bodového hodnotenia je síce vek, ale nie len samotný mechanicky izolovane posúdený vek v porovnaní s priemernou dĺžkou života obyvateľov SR, ale je to vek konkrétne poškodenej osoby posúdený v korelácii s konkrétnymi obmedzeniami alebo konkrétnou stratou možností konkrétnej osoby poškodeného uplatniť sa v živote a spoločnosti. Zdôraznil, že posudzujúci lekár, ktorý vystavil lekársky posudok, osobne vyšetril žalobcu a zistil u neho dôsledky trvalých následkov na jeho uplatnenie v živote a spoločnosti a vzhľadom na tieto klinické zistenia zvýšil o polovicu bodové hodnotenie položiek, ktoré žalobcu aj napriek jeho vyššiemu veku zásadne obmedzujú v konkrétnych aktivitách a životných činnostiach. Naproti tomu znalecká organizácia žalobcu osobne nevyšetrila a nemala preto možnosť zistiť skutočnosti rozhodujúce pre posúdenie možného zvýšenia bodového hodnotenia podľa § 10 ods. 4 ZoBaSSU. Uviedol, že akceptuje posúdenie súdu, že vzhľadom na okolnosti jeho prípadu je daná dôvodnosť zvýšenia náhrady podľa § 5 ods. 5 ZoBaSSU o 10 %. Pri správnom určení výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa lekárskeho posudku v sume 13.810 € (529,50 bodov x 26,08 €) však predstavuje zvýšenie náhrady podľa § 5 ods. 5 o 10 % sumu 1.381 €, preto sa domáha priznania zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia ešte v sume 434,20 € a tiež náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 4.342 € s úrokmi z omeškania vo výške 9,5 % ročne od 12.1.2024 do zaplatenia. Za nesprávne považuje aj rozhodnutie o náhrade trov konania. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania v obdobných veciach je potrebné rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce, keď za základné sa považuje rozhodnutie, že do jeho práva bolo zasiahnuté a výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. Žalobcu preto treba považovať za plne procesne úspešného, keďže mal úspech čo sa týka základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia závisela výlučne od úvahy súdu. Dal do pozornosti v tejto súvislosti nález Ústavného súdu SR sp. zn. I.ÚS 24/2021 zo 4.8.2021.

11. Žalovaná v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že rozhodnutie považuje za vecne správne a v celom rozsahu sa s ním stotožnila. Mala za to, že súd korektne priznal mimoriadne zvýšenie náhrady za SSU vypočítané zo základného bodového ohodnotenia, pretože v prípade žalobcu neexistoval dôvod na priznanie náhrady za SSU v ním požadovanej výške, podľa ním predloženého lekárskeho posudku s navýšeným bodovým ohodnotením. Odkázala na odborné vyjadrenie znaleckej organizácie, podľa ktorého žalobcovi patrí bodové ohodnotenie náhrady SSU v základnej sadzbe a nebol dôvod priznávať mimoriadne zvýšenie náhrady SSU z bodového ohodnotenia v zmysle lekárskeho posudku. Odborné vyjadrenie znaleckej organizácie má všetky zákonom vyžadované náležitosti. Poukázala na to, že zo samotného znenia zákona o ZoBaSSU možno vyvodiť, že pri navýšení bodového ohodnotenia je nutné prihliadnuť na vek, kedy poškodený utrpel ujmu na zdraví. Žalobca utrpel úraz ako 77 ročný senior, neexistoval dôvod na zvýšenie bodového ohodnotenia. Odborný posudok znaleckej organizácie je rovnako hodnotný výpovedný dôkaz ako znalecký posudok a žalovaný nedal vyhotoviť znalecký posudok z dôvodu hospodárnosti konania. Žalobca zostal po predložení odborného vyjadrenia pasívny.

12. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 CSP) a oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355, § 358 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a odvolacími dôvodmi (§ 380 a § 365 CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie pričom dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť (§ 389 ods. 1 písm. b/, c/ CSP).

13. Odvolaním nebol napadnutý vyhovujúci výrok I. rozsudku súdu prvej inštancie (o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi 946,80 €), preto tento nadobudol právoplatnosť a nebol predmetom odvolacieho prieskumu.

14. Žalobca uplatnil odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods.1 písm. b/, d/, f/ a h/ CSP, t.j. súd prvej inštancie súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

15. Vo vzťahu k výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, ktorý sa týka aj úrokov z omeškania a vo vzťahu k náhrade trov konania považoval odvolací súd námietky odvolateľa za dôvodné, pretože rozsudok je v tejto časti nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov, čím došlo k naplneniu odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP. Týmto nesprávnym procesným postupom súd znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, čím je naplnený dôvod pre zrušenie rozsudku v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. b/ CSP.

16. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Rovnako Ústavný súd SR už opakovane vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

17. Podľa ust. § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal, a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

18. Rozsudok musí obsahovať odôvodnenie v súlade s citovaným zákonným ustanovením, pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa vysporiada i so špecifickými námietkami strany sporu. V odôvodnení sa súd rozhodujúci o uplatnenom nároku musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal; niet v ňom miesta pre dohady a domnienky. Súdne rozhodnutie musí preto obsahovať stručný a jasný výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku. Odôvodnenie má byť prostriedkom kontroly správnosti rozhodnutia nielen pre súd, ktorý ho vydal, ale aj pre súd, ktorý ho bude preskúmať v dôsledku opravného prostriedku, t.j. musí byť preskúmateľné.

19. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že o nepreskúmateľný rozsudok ide vtedy, ak dôvody neobsahuje alebo sú nezrozumiteľne podané. Odôvodnenie musí byť úplné v zmysle, že sa vysporiada so všetkými otázkami riešenými v konaní a musí byť v súlade s výrokom. Súd rozhodujúci o uplatnenom nároku sa teda musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho závery musia byť dostatočne vysvetlené.

20. Odvolaním napadnutý rozsudok uvedené náležitosti nemá. Odôvodnenie rozsudku nie je dostatočné, pretože sa v ňom jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom nevyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné. Stranám sporu súd neozrejmil svoje myšlienkové pochody, spôsob hodnotenia dôkazov, zo skutkových zistení nevyvodil právne závery takým spôsobom, aby výsledok rozhodovacej činnosti bol jasný, zrozumiteľný a dostatočne odôvodnený a aby strany sporu nemuseli hľadať odpovede na nastolenú problematiku v rovine dohadov a tak, aby sa s prijatými závermi bolo možné stotožniť ako s logickým záverom procesu poznania nielen právnych záverov, ale aj záverov skutkových, z ktorých právne závery vychádzajú. Zároveň nepodal výklad právneho posúdenia skutkového stavu podľa relevantných hmotnoprávných zákonných ustanovení. Z týchto dôvodov odvolací súd musí konštatovať, že odôvodnenie napadnutého rozsudku nie je obhájiteľné, v dôsledku čoho je rozsudok nepreskúmateľný.

21. Žalobca dôvodne namieta, že súd dostatočným spôsobom nevysvetlil, na základe čoho pri stanovení bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia podľa § 10 ods. 4 ZoBaSSU bral zreteľ iba na odborné vyjadrenie znaleckej organizácie a riadne sa nevyssporiadal s otázkou zvýšenia bodového hodnotenia, ktoré urobil lekár K. M. v lekárskom posudku z 1.6.2023. Odvolací súd podotýka, že je mu

známe z jeho činnosti, že znalecká organizácia spolupracuje so žalovanou a prehodnocuje lekárske posudky o bodovom hodnotení poškodení na zdraví, a to väčšinou takým spôsobom, že tieto odborné vyjadrenia sú v neprospech poškodených a v prospech poisťovne, t.j. ako v tomto konkrétnom prípade, nepriznala body v zmysle § 10 ods. 4 ZoBaSSU. V odbornom vyjadrení č. 214/2023, zadávateľa Kooperativa poisťovňa a.s., znalecká organizácia stručne, bez bližšieho odôvodnenia uviedla, že nemôže potvrdiť navýšenie položiek v zmysle § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z.. Poisťovňa preto plnila žalobcovi len za základných 363 bodov podľa bodového hodnotenia v lekárskom posudku K. M..

22. Podľa záverov uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/255/2021, z 24.3.2022 zverejneného v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR č. 6/2023 pod č. 84, za najhospodárnejší postup pri predložení dvoch rozdielnych znaleckých posudkov (v posudzovanej veci bol predložený lekársky posudok a odborné vyjadrenie znaleckej organizácie, ktorý bol vyhotovený pred začatím konania na základe objednávky poisťovne) možno považovať taký, keď sa súd snaží odstrániť nejasnosti, nedostatky, prípadné námietky strán výsluchom znalca a položením doplňujúcich otázok. Ak súd pri rozdielnych záveroch znaleckých posudkov nezdôvodní svoje úvahy, z ktorých vychádzal a pre ktoré sa priklonil ku konkrétnemu znaleckému posudku, zaťaží svoje rozhodnutie vadou zmätočnosti, takéto rozhodnutie nemožno považovať za zákonné, splňajúce atribúty kladené na rozhodnutie súdu v zmysle § 220 ods. 2, resp. § 396 ods. 2 CSP.

23. Pravidlá hodnotenia dôkazov sú upravené v článku 15 CSP ako aj v ustanovení jeho § 191 a spravujú sa teóriou voľného hodnotenia dôkazov. Dôkazy a tvrdenia strán hodnotí súd spolu podľa svojej úvahy v súlade s princípmi, na ktorých spočíva zákon. Pri hodnotení znaleckého posudku je vo všeobecnosti prijímaný záver, že hodnoteniu nepodliehajú znalecké závery v zmysle ich odbornej správnosti; súd však hodnotí presvedčivosť posudku, čo do jeho úplnosti vo vzťahu k zadaniu, logické odôvodnenie znaleckého nálezu a jeho súlad s ostatnými vykonanými dôkazmi (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. mája 2011 sp. zn. 7Cdo/41/2010). Pri hodnotení rozdielov v záveroch znaleckých posudkov nemôže súd bez náležitého odôvodnenia svojej úvahy „preferovať“ jeden znalecký posudok oproti inému, ale je potrebné, aby riadne, teda presvedčivo zdôvodnil úvahy, z ktorých vychádza a pre ktoré sa priklonil k záverom jedného z nich.

24. Prvoinštančný súd takto v prejednávanej veci nepostupoval a neuviedol jasne svoje úvahy ako sa vysporiadal s odlišnými závermi pokiaľ ide o bodové ohodnotenie uvedené v lekárskom posudku K. M. a v odbornom vyjadrení znaleckej organizácie a neodôvodnil, prečo svoje závery oprel iba o odborné vyjadrenie znaleckej organizácie, ktorá svoje v ňom svoje stanovisko zhrnula tak, že „nemôže potvrdiť navýšenie položiek v zmysle § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z.“. Samotná žalovaná, ktorá pri svojej procesnej obrane poukazovala na toto odborné vyjadrenie, až v priebehu konania poukázala na vek žalobcu, na skutočnosť, že je dôchodcom, že určité limity v osobnom živote žalobcu vyplývajú už zo samotného jeho veku a navrhla vypočítať K. E. L., N., znalca znaleckého ústavu, ktorý podal odborné vyjadrenie č. 214/2023 na základe objednávky žalovanej. Po viacnásobnom odročení pojednávania na žiadosť znaleckej organizácie, žalovaná založila do súdneho spisu odpovede na otázky, ktoré ona sama písomne položila K. L.. Písomné odpovede na otázky položené žalovanou súd prvej inštancie vyhodnotil ako odpovede znalca. S takýmto spôsobom vykonania dokazovania podľa názoru odvolacieho súdu nemožno súhlasiť, lebo žalobcovi bolo nielen popreté právo klásť otázky na pojednávaní a vyjadrovať sa k predneseným skutočnostiam ale boli zodpovedané len otázky naformulované žalovanou. Takýmto procesným postupom došlo k porušeniu rovnosti strán v konaní.

25. Odvolací súd nepovažuje za dostatočné odôvodnenie rozsudku, keď súd akceptoval argumentáciu žalovanej, že žalobcovi nepatrí zvýšenie bodového ohodnotenia len vzhľadom na jeho vyšší vek v čase úrazu. Bodové hodnotenie za sťaženie spoločenského uplatnenia môže posudzujúci lekár primerane zvýšiť až na dvojnásobok vzhľadom na obmedzenie alebo stratu možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti, ktorú mal vo veku, v ktorom utrpel poškodenie na zdraví. Z uvedeného vyplýva, že vychádzať len z veku poškodeného, zdôrazňovať jeho vyšší vek, bez zohľadnenia a porovnania jeho života pred a po úraze je nesprávne a priam diskriminačné. Aj osoba vo vyššom veku môže viesť naplnený život, zúčastňovať sa rôznych akcií, spoločenských ale aj športových, pracovať a pod. a v porovnaní s od seba mladšou osobou byť oveľa aktívnejšia, zaujímavá sa o život okolo seba a zapájajúca sa do rôznych aktivít. Žiadnu osobu nemožno preto „odpísať“ pokiaľ ide o zvýšenie bodového ohodnotenia podľa § 10 ods. 4 ZoBaSSU len z dôvodu dovŕšenia určitého veku a zľahčovať negatívne následky, ktoré utrpela pri úraze, ale treba skúmať aj naplnenie ďalších

kritérií vyplývajúcich z uvedeného ustanovenia, čo bude úlohou súdu v ďalšom konaní, pričom zohľadní špecifické a individuálne okolnosti prípadu tak, aby bolo dosiahnuté spravodlivé vyriešenie veci.

26. Vo vzťahu k úrokom z omeškania, ktoré súd prvej inštancie nepriznal, odvolací súd poukazuje na to, že Ústavný súd SR k nim už zaujal stanovisko v nálezoch sp. zn. III. ÚS 309/2020, sp. zn. III. ÚS 214/2020, sp. zn. II. ÚS 263/2022, z ktorých v podstatnom vyplýva, že ak poisťovňa bola poškodeným priamo žalovaná, na priznanie úroku z omeškania sa vzťahujú ustanovenia, podľa ktorých sa poisťovňa dostáva do omeškania bezprostredne po tom, ako si poškodený u nej uplatní svoj priamy nárok na náhradu škody, s tým rozdielom oproti všeobecnej úprave, že na úrok z omeškania nemá poškodený nárok za obdobie troch mesiacov na šetrenie poisťovnej udalosti a 15 dní na výplatu. Tým však nemá byť dotknutý rozsah poistného plnenia, ktorým je krytie nárokov poškodeného na náhradu škody spôsobenej prevádzkou dopravného prostriedku, ktorá pre plné (štandardné) odškodnenie na seba viaže aj povinnosť platenia úrokov z omeškania. Zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva, že by zákonodarca pri pohľadávkach vzniknutých z ublíženia na zdraví (oproti iným škodám) sledoval zvýhodnenie škodcu do takej miery, žeby jeho omeškание s plnením peňažného záväzku a s tým spojené úroky z omeškania sa viazali nie na výzvu na plnenie, ale na rozhodnutie súdu. Každý škodca by mohol logicky bez sankcie oddialiť riešenie škody „odkazom na súd“ a neprijateľnosť takejto konštrukcie umocňuje aj predstava, že „čím dlhší súdny proces, tým lepšie pre škodcu“. Trojmesačná zákonná lehotá na vybavenie prešetrenia poisťovnej udalosti a na to nadväzujúca 15-dňová lehotá na plnenie podľa zákona má svoje opodstatnenie v záujme dôsledného vyšetrenia poisťovnej udalosti, no nepredstavuje žiadnu liberáciu škodcu od platenia príslušenstva pohľadávky (úrokov z omeškania; § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka) vzniknutej z ublíženia na zdraví. Právna úprava v uvedenej oblasti vychádza zo smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2000/26/ES o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o zmene a doplnení smerníc Rady č. 73/239/EHS a 88/357/EHS (štvrtá smernica o poistení motorových vozidiel), ktorá bola následne nahradená smernicou Európskeho parlamentu a Rady č. 2009/103/ES o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti (kodifikované znenie). V bode 41. táto smernica jednoznačne ukladá povinnosť zaviesť takú úpravu, ktorá bude zahŕňať aj úroky z omeškania s plnením (peňažnej) náhrady škody. Bude teda úlohou súdu prvej inštancie pri ďalšom rozhodovaní o úrokoch z omeškania vyjsť z uvedených rozhodnutí ústavného súdu. Odvolací súd dáva do pozornosti, že z rozhodovacej praxe dovolacieho súdu vyplýva, že výkladom omeškania poisťovateľa s poskytnutím plnenia podľa § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z. z. (ktorý súd prvej inštancie opomenul použiť) sa najvyšší súd opakovane zaoberal v rozhodnutiach sp. zn. 7Cdo/109/2018, sp. zn. 1Cdo/225/2021 a sp. zn. 4Cdo/201/2020, sp. zn. 2Cdo/306/2021, sp. zn. 4Cdo/99/2022, ktoré už tvoria ustálenú judikatúru.

27. Ako súvisiaci výrok zrušil odvolací súd i výrok rozsudku súdu týkajúci sa náhrady trov konania. Zároveň odvolací súd dáva do pozornosti, že v posudzovanej veci ide o prípad, kedy rozhodnutie závisí od znaleckého dokazovania, resp. od úvahy súdu. Civilný sporový poriadok neobsahuje zákonné ustanovenie, ktoré by bolo obdobou § 142 ods. 3 O.s.p., a ktoré by výslovne upravovalo spôsob rozhodovania o náhrade trov konania v situácii, keď rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu. Avšak ani nová právna úprava nevylučuje osobitný režim posudzovania úspechu v konaní a nárokov na náhradu trov v prípadoch, keď výška plnenia závisela od znaleckého posudku alebo úvahy súdu, a to z hľadiska výsledku v zásade zhodne ako podľa doterajšej úpravy (pozri nález Ústavného súdu SR z 15. apríla 2020, sp. zn. II. ÚS 399/2019, uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 8. februára 2017, sp. zn. I. ÚS 56/2017). Odvolací súd vzhľadom na uvedené zastáva názor, že aj ustanovenie § 255 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, umožňuje v takýchto veciach priznať strane plnú náhradu trov konania. V prípade uplatňovania nároku, ktorý žalobca objektívne nie je schopný presne vyčíslieť (nakoľko jeho konkrétna výška závisí od odborných znalostí alebo od úvahy súdu), je potrebné posudzovať úspech strán sporu v konaní podľa toho, či žalobca preukázal danosť svojho nároku čo do základu (pozri aj rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo/70/2021, rozhodnutia Krajského súdu Bratislava sp. zn. 9Co/151/2018, 9Co/100/2020). V posudzovanej veci preto úspech žalobcu nemožno hodnotiť porovnaním výšky súdom priznaného plnenia a žalobcom nárokovanej sumy.

28. Úlohou súdu prvej inštancie bude v ďalšom konaní odstrániť nedostatky doterajšieho rozhodovania, dôkladne posúdiť všetky relevantné skutočnosti potrebné pre zistenie dôvodnosti uplatneného nároku, dôsledne vychádzať zo záverov rozhodnutia dovolacieho súdu, umožniť stranám uplatniť prípadné

ďalšie prostriedky procesného útoku a procesnej obrany a po posúdení podľa relevantného hmotného práva rozhodnutie následne odôvodniť tak, aby sa dôsledne, presvedčivo a logicky vysporiadal so všetkými skutkovo a právne relevantnými otázkami riešenými v konaní a argumentmi sporových strán, s námietkami uvedenými v odvolaní (aj vo vyjadrení k odvolaniu) a zároveň aby odôvodnenie nielen formálne spĺňalo náležitosti požadované ust. § 220 ods. 2 CSP, ale aby i materiálne zodpovedalo kritériám spravodlivého odôvodnenia.

29. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie tiež o všetkých trovách, vrátane trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

30. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
1. c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).